

Handläggare
Birgitta Svensson
Telefon: 08-508 21 012

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2018-04-19

Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2018/000069)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Eva Frykler
Tillförordnad stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen anser att det krävs samverkan mellan stadens förvaltningar för att klara utmaningen att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter. Efterfrågan på exempelvis förskola och äldreomsorg kan fördela sig väldigt olika över staden.

Utöver de nationella minoriteterna har vi även andra stora befolkningsgrupper som framöver kommer att ha behov av äldreomsorg där de kan kommunicera på sitt hemspråk. Även här krävs samverkan mellan stadens förvaltningar men också att vi tar vara på den mångfald och breda kompetens som finns inom Stockholms stad.

En stadsgemensam samordning är över lag nödvändig för en likvärdig och effektiv service till de nationella minoriteterna. Förvaltningen ser därför positivt på förslaget att kommunstyrelsen ska samordna information på minoritetsspråken på stadens webbplats liksom informationen om de nationella minoriteternas rättigheter för att få ett effektivt resursutnyttjande.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteter” till Älvsjö stadsdelsnämnd för yttrande senast den 20 april 2018.

Riktlinjerna ska ersätta den tidigare planen ”Nationella minoriteter och minoritetsspråk – åtgärdsplan för Stockholms stad” som beslutades av kommunfullmäktige 2010.

Ärendet har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsledningskontoret samt kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor och kommunstyrelsens råd för mänskilda rättigheter.

Ärendet

Enligt Stockholms stads vision 2040 – ett Stockholm för alla – är Stockholm en stad som lever upp till och respekterar de mänskliga rättigheterna och en stad fri från diskriminering.

Kommunstyrelsen har haft i uppdrag att se över samrådsprocessen med de nationella minoriteterna och att ta fram riktlinjer för stadens arbete för de nationella minoriteternas rättigheter. Riktlinjerna har utarbetats i samråd med samtliga nationella minoritetsgrupper och stadens förvaltningar för att fånga upp erfarenheter och kunskaper. De beskriver stadens arbete utifrån visionen, målen för mänskliga rättigheter och minoritetslagstiftningen. Riktlinjerna fördelar ansvaret mellan stadens nämnder.

En bakgrund beskriver internationella konventioner och nationell lagstiftning på området. Vidare belyser nulägesanalysen de nationella minoriteternas rättigheter utifrån ett internationellt, nationellt och lokalt perspektiv.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben i samverkan med verksamhetsområde äldre, funktionsnedsatta och socialpsykiatri samt verksamhetsområde barn, ungdom och vuxna. Ärendet behandlas i förvaltningsgruppen den 12 april 2018.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förslaget till riktlinjer belyser de skyldigheter som Stockholms stad har att erbjuda stöd och service till de nationella minoriteterna och även hur ansvaret ska fördelas mellan kommunstyrelsen och

nämnderna. Uppskattningsvis finns det cirka 100 000 personer med nationell minoritetsbakgrund i Stockholm.

Det finns redan idag ett förstärkt skydd för de territoriellt bundna språken finska, meänkieli och samiska. Det innebär för Stockholms stads verksamheter att invånare har rätt att få förskola och äldreomsorg på dessa tre språk och även har rätt att använda dem vid myndighetskontakter om det finns personal som talar språken. Regeringen har nyligen beslutat om en lagrådsremiss med förslag för att ytterligare säkra de nationella minoriteternas rättigheter.

För närvarande ingår Stockholms stad i finskt förvaltningsområde men enligt stadens budget och stadsledningskontorets verksamhetsplan för 2018 ska Stockholms stad ansöka till Regeringskansliet för att ingå i förvaltningsområde för samiska respektive meänkieli. Kommunstyrelsen behandlade dessa ansökningar den 7 mars i år.

Inom förvaltningsområdet har minoriteten rätt till förskola och äldreomsorg helt eller delvis på sitt minoritetsspråk. De har även rätt att använda sitt minoritetsspråk i sina kontakter med kommunen om ärendet har anknytning till förvaltningsområdet och den enskilde är part eller ställföreträdande part i ärendet. Som förvaltningskommun får kommunen statsbidrag för merkostnader som följer av att ingå i förvaltningsområdet.

Stadsdelsförvaltningen anser att staden står inför stora utmaningar framöver. Inte bara när det gäller att tillgodose de nationella minoriteternas rätt till sitt språk, sin kultur, till information samt delaktighet och inflytande utan även rätten till förskola och äldreomsorg på sitt språk. Här krävs samverkan mellan stadens förvaltningar eftersom efterfrågan på denna service kan fördela sig väldigt olika över staden och det kan vara svårt att hitta rätt kompetens.

Vi har även andra stora befolkningsgrupper, utöver de nationella minoriteterna, som vartefter de blir äldre framför allt kommer att ha behov av någon form av äldreomsorg där de kan kommunicera på sitt hemspråk. Även här krävs samverkan mellan stadens förvaltningar men också att vi tar vara på den mångfald och den breda kompetens som finns inom Stockholms stad. Redan idag finns till exempel på våra vård- och omsorgsboenden kompetens inom flera språk och kulturer.

Inom förskolan har vi hittills kunnat lösa efterfrågan på framför allt finska genom samarbete med närliggande stadsdelar och vi bedömer

att det kommer att vara nödvändigt även vad gäller övriga minoritetsspråk.

Förvaltningen ser positivt på förslaget att information om de nationella minoriteternas rättigheter samt informationen på minoritetsspråken på stadens webbplats samordnas av kommunstyrelsen för att få ett effektivt resursutnyttjande. För en likvärdig och effektiv service till de nationella minoriteterna anser förvaltningen att en stadsgemensam samordning över lag är nödvändig.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar som svar på remissen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Bilaga

Remissen